

گزارش

گسترش شبکه

در سه ماهه آخر سال ۱۳۷۳ ارتباط دانشگاه علم و صنعت ایران (از طریق ساختمان اختیاریه) و سازمان میراث فرهنگی کشور (از طریق مرکز انتقال دیتای مخابرات) با شبکه برقرار شد. دانشگاهها و مراکز دیگری که اتصال آنها به شبکه در آستانه راه اندازی است عبارتند از: وزارت فرهنگ و آموزش عالی- ساختمان شماره ۲ (از طریق ساختمان نیاوران مرکز تحقیقات)، مرکز مطالعات وزارت امور خارجه (از طریق ساختمان نیاوران مرکز تحقیقات)، دانشگاه کرمان (از طریق دانشگاه صنعتی اصفهان)، دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی (از طریق دانشگاه تربیت مدرس)، و دانشگاه علوم پزشکی ایران (از طریق ساختمان اختیاریه).

برگزاری دوره‌های آموزشی

دوره آموزشی «آشنایی با خدمات شبکه» از سوی واحد کامپیوتر مرکز تحقیقات در تاریخ ۷۳/۱۲/۱۵ برگزار شد. در این کلاس ۶۰ نفر از کاربران جدید شبکه از دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی مختلف شرکت داشتند و با مفاهیم شبکه‌های بین‌المللی و خدمات آنها از قبیل پست الکترونیک، گروههای مباحثه، و استفاده از بانکهای اطلاعاتی موجود در شبکه آشنا شدند.

همچنین دوره آموزشی «خدمات پیشرفته شبکه» در تاریخ ۷۳/۱۲/۲۰ در ساختمان اختیاریه مرکز تحقیقات از سوی واحد کامپیوتر برگزار گردید. در این دوره نیز ۶۰ نفر از کاربران شبکه حضور داشتند و با خدمات پیشرفته شبکه از قبیل gopher، ftp، telnet، و روشهای ارسال و دریافت پرونده در شبکه آشنا شدند.

خبر برگزاری این دوره‌های آموزشی قبلاً از طریق شبکه به اطلاع کلیه کاربران رسیده بود.

گسترش استفاده از سرویس gopher

در شماره قبل اخبار، خبر راه اندازی اولین خدمتکار gopher بر روی سیستم کامپیوتری SUN- مرکز تحقیقات به اطلاع خوانندگان رسید. نظر به اطلاعات وسیعی که از طریق این سرویس در اختیار کاربران قرار می‌گیرد و نیز سهولت استفاده، سرویس gopher هم اکنون به صورت محبوبترین و متداولترین سرویس در شبکه کشور در آمده است. فهرست اصلی خدمتکار gopher- مرکز تحقیقات عناوین زیر را شامل می‌شود:

1. About IPM Network
2. Basic Concept About Internet
3. Electronic Bookstore
4. Electronic Magazines
5. Entertainment
6. Frequently Asked Questions (FAQ)
7. Home Gopher (Minnesota University)
8. IEEE Computer Society
9. International Gopher Sites
10. Internic Information (RIPE)
11. Iran Gopher Sites
12. Library of Congress (USA)
13. Mathematical Gopher Servers
14. Medical Resources on Internet
15. Message of the Day
16. Miscellaneous
17. Usenet News Reader
18. World Wide Web (WWW) Sites

هم اکنون علاوه بر مرکز تحقیقات (بخش کامپیوتر و بخش فیزیک)، دانشگاههای فردوسی مشهد، گیلان، و صنعتی شریف، و نیز مرکز ماسی تحقیقات ژنتیک و تکنولوژی زیستی، با راه اندازی خدمتکار gopher بر روی سیستمهای کامپیوتری خود، اطلاعات با ارزشی را در اختیار کاربران شبکه قرار داده‌اند.

برگزاری کارگاه آموزشی انفورماتیک

کارگاه آموزشی انفورماتیک مربوط به یونسکو متشکل از اعضای میهمان از ده کشور آسیای میانه در هفته دوم اسفند ماه در تهران برگزار شد. شرکت کنندگان در این کارگاه آموزشی در روز ۱۳۷۳/۱۲/۱۴ میهمان مرکز تحقیقات بودند و با استفاده از پایانه‌های متصل به شبکه با مفاهیم شبکه و خدمات آن به طور عملی آشنا شدند.

ایران در اینترنت

هرچند از فوریه ۱۹۹۴ مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات به عنوان گره اصلی ایران در شبکه اینترنت فعالیت خود را آغاز کرده بود، اما در جداول و فهرستهایی که در سطح جهان و در مجلات مختلف در طول این مدت به چاپ می‌رسید در مورد اتصال و ارتباط ایران با شبکه‌های جهانی فقط به نوع BITNET (شبکه آموزشی و پژوهشی اروپا) اشاره می‌شد. اخیراً در شماره مارس/آوریل ۱۹۹۵ مجله On The Internet که از انتشارات بین‌المللی جامعه اینترنت (Internet Society) است، در جدول اتصالات بین‌المللی به اتصال ایران به شبکه اینترنت اشاره شده است.

«ایرانت»: شبکه ایران

کمیته کامپیوتر مرکز تحقیقات در آخرین جلسه خود از بین نامهای پیشنهادی، IRANET (مخفف IRANian NETwork یا Iranian Research and Academic Network) را به عنوان نام شبکه ایران برگزید. از این پس از این نام در مکاتبات و گزارشهای مربوط شبکه استفاده خواهد شد.

اتصال با دانشگاه گیلان از طریق VSAT

به منظور دستیابی به خطوط مخابراتی مطلوبتر و با قابلیت اطمینان بیشتر به زودی ارتباط دانشگاه گیلان با شبکه از طریق آنتنهای ماهواره‌ای برقرار

این سیستم از طریق شبکه بین نمایندگان دانشگاهها ادامه یابد و پس از مشخص شدن خواسته‌ها، مراتب به اطلاع شرکتهای کامپیوتری تولیدکننده این‌گونه سیستمها رسانده شود.

- گزارشی در مورد استفاده از VSAT در شبکه بین دانشگاهی توسط یکی از کارشناسان اداره کل طرح و مهندسی ارتباطات ماهواره‌ای شرکت مخابرات ایران به کمیته ارائه شد.

- گزارشی در مورد وضعیت شبکه در دانشگاه تربیت مدرس توسط نماینده این دانشگاه به اطلاع کمیته رسانده شد. بر اساس این گزارش، شبکه داخلی دانشگاه تربیت مدرس در حال آماده شدن و راه‌اندازی است و پس از آن نسبت به دادن شناسه کاربر به استادان و دانشجویان اقدام خواهد شد. [کمیته شبکه تصویب کرده است که در هر جلسه نماینده یکی از دانشگاهها گزارشی را در مورد وضعیت شبکه در دانشگاه خود به اطلاع کمیته برساند.]

جلسه بعدی کمیته شبکه در دانشگاه اصفهان برگزار خواهد شد.



جلسات کمیته شبکه کشور

کمیته شبکه کشور که به منظور همکاری و هماهنگی بیشتر برای گسترش شبکه و راهبری فعالیتهای اجرایی از نمایندگان و افراد رابط دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی متصل به شبکه تشکیل گردیده است، جلسات منظم خود را ماهانه برگزار می‌کند.

ششمین جلسه کمیته شبکه در تاریخ ۱۳۷۳/۱۲/۱۷ در دانشگاه تربیت مدرس در تهران تشکیل گردید. در این جلسه نمایندگان ۱۴ دانشگاه و مراکز تحقیقاتی حضور داشتند. از اهم موارد دستور جلسه این نشست می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- گزارشی از گسترش شبکه شامل گرههای جدید و نیز گسترش سرویس gopher توسط نماینده مرکز تحقیقات به اطلاع حاضران رسانده شد.
- گزارشی در مورد شبکه‌های داده‌ای رادیویی (packet radio network) و امکان استفاده از آنها در داخل کشور توسط نماینده دانشگاه اصفهان ارائه شد.
- گزارشی در مورد بررسی نرم‌افزارهای شبیه‌ساز پایانه دوزبانه توسط زیرکمیته منتخب به اطلاع حاضران رسانده شد. کمیته تصمیم گرفت که بحث و اظهار نظر در مورد تعریف دقیق خواسته‌های

خواهد شد. بدین منظور قرارداد لازم با اداره کل ارتباطات ماهواره‌ای مخابرات منعقد گردیده است و در آینده نزدیک با نصب آنتنهای بشقابی در دانشگاه گیلان و ساختمان اختیاریه مرکز تحقیقات، ارتباط دانشگاه گیلان با شبکه از طریق VSAT برقرار می‌گردد.

دانشگاهها و مراکز متعدد دیگری نیز آمادگی خود را برای به‌کار بردن این تکنولوژی جهت اتصال به شبکه، در صورت موفقیت‌آمیز بودن این تجربه، اعلام کرده‌اند. استفاده از تکنولوژی VSAT برای دانشگاههایی که در شهرستانها قرار دارند، در عین مطلوبیت بیشتر، ارزاتر از خطوط استیجاری فعلی نیز می‌باشد.

نشانی IP معتبر برای دانشگاهها

دانشگاههایی که به شبکه متصل شده‌اند به تدریج نشانیهای IP معتبر بین‌المللی دریافت می‌دارند. تا کنون دانشگاه صنعتی شریف (۸ نشانی IP از کلاس C)، و دانشگاههای تهران (دانشکده فنی)، اصفهان، گیلان، و مرکز ملی تحقیقات ژنتیک (هر کدام دو نشانی IP از کلاس C) دریافت نموده‌اند. بدین ترتیب این مراکز از خدمات کامل شبکه اینترنت (خدمات online) از روی سیستمهای کامپیوتری مؤسسه خود بهره‌مند شده‌اند و دیگر نیازی به استفاده از کامپیوتر VAX - مرکز تحقیقات برای این منظور نخواهند داشت.

معرفی کتاب

ویرایش دوم کتاب *Ineternet Yellow Pages* نسبت به ویرایش قبلی از نظر محتوا غنی‌تر شده است و در ۸۱۲ صفحه، اطلاعات و نشانیهای منابع مختلف موجود در شبکه را در اختیار خوانندگان خود قرار می‌دهد. از ویرایش قبلی این کتاب حدود نیم میلیون نسخه در سراسر جهان فروش رفته است. کتاب از چند بخش تشکیل شده و علاوه بر فهرست راهنما و فهرست اعلام، شامل فهرست کامل گروههای خبری (UseNet) نیز هست. حدود یک سوم از نشانیهایی که در ویرایش جدید این کتاب وجود دارد مربوط به منابعی است که از طریق وب (Web) می‌توان به آنها دسترسی یافت. ویرایش نخست این کتاب در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در سال قبل عرضه شده بود و با توجه به اینکه توسط انتشارات مگ‌گراهیل چاپ شده انتظار می‌رود در نمایشگاه امسال نیز بتوان آن را یافت.

برای اطلاع کسانی که علاقه‌مند هستند کتاب را به‌طور مستقیم سفارش دهند: نویسندگان کتاب Harley Hahn و Rick Stout هستند، قیمت آن ۳۰ دلار، و ISBN - آن نیز 0-07-882098-7 است.